

ספר החודש המלצת הספרייה

אני לא הבוס, אני רק עובד כאן

מאת הווארד ג'ונאס / תרגום: בלהה רזנבלד / הוצאת מודן, 2006 / 327 עמודים

הווארד ג'ונאס היה בן 14 כאשר החל למכור נקניקיות בפינת רחוב בברונקס. מאז התגלגלו העניינים כך שבעת כתיבת ספרו, בגיל 47, הוא יו"ר חברת טלקומוניקציה מהגדולות בעולם, הנסחרת בבורסת ניו-יורק בשווי של קרוב למיליארד דולר ואשר הכנסותיה השנתיות מסתכמות ביותר מ-2 מיליארד דולר. בספר זה משתף ג'ונאס את הקורא בהומור ובכנות בדרך החתחתים שבה הלך מראשית חלומות היזמות הבלתי-אפשריים ועד לפסגה הנוכחית. ג'ונאס הוא יו"ר חברת IDT, הנסחרת בבורסה בארה"ב ולה משרדים ביותר מ-60 מדינות. כיהודי, לג'ונאס יש קשר עמוק וארוך עם ישראל, החל מלימודיו עם רעייתו דבי באוניברסיטה העברית וכלה בשלוחה הירושלמית של החברה. שלוחה זו הוקמה באמצע שנות ה-90 וכיום מעסיקה למעלה מ-1,000 עובדים. בהקדמה לספר מציג ג'ונאס את משנתו הניהולית. לדבריו, כל יום הוא מאבק עם מפלצת דמיונית הניזונה מפחדיו. הדרך היחידה להתגבר עליה היא להיות קשוח כמותה: "לא לוותר לעולם, להמשיך עוד ועוד, אפילו כשאתם נורמלי היה פורש". לעיתים כרוך הדבר בהליכה בדרך חדשה לחלוטין, אך רק כך ניתן להכניע לחלוטין את אותה מפלצת. עם זאת, ג'ונאס מכיר בעוד נקודת יסוד: "אין לי שום אפשרות לשלוט בתוצאת הקרב. החיים לימדו אותי - וממשיכים ללמד אותי יום אחרי יום - שלא אני הוא זה שמושך בחוטים. אני יכול להשקיע מאמץ, אבל התוצאה, בין אם זה יצחון או תבוסה, אינה בידי".

מערכות מידע חשבונאיות ממוחשבות

מאת רו"ח יהודה אורבך ושמואל גלייזנר / האוניברסיטה הפתוחה, 2007 / ארבעה כרכים, 1,200 עמודים

רואי החשבון נחשפים יותר ויותר למערכות מידע ממוחשבות (ממ"מ), המשולבות בתהליכי העבודה בארגונים המבוקרים והמשיפיעות על עריכת הביקורת ותוצאותיה. כדי שיוכלו לבצע את הביקורת במערכות אלו, נדרשים רואי החשבון להבין אותן ולהעריך את הסיכונים והחשיפות הגלומים בהן. אולם, לעיתים רמת המורכבות והמיומנות הנדרשת אינה מאפשרת ביצוע הביקורת ויש להסתייע במומחים. מעתה ניתן יהיה להסתייע ב"מערכות מידע חשבוניות ממוחשבות", ספר לימוד מקיף זה המרכז את התכנים להם נדרשים רואי החשבון בבואם לבקר ארגונים או לפקח על המומחים.

הספר, על ארבעת כרכיו, נכתב בידי רו"ח יהודה אורבך ושמואל גלייזנר, כעשור לאחר פרסום ספרם "יסודות ביקורת חשבוניות במערכות מידע ממוחשבות", ששימש רבים לקבלת אוריינטציה בסיסית בביקורת מערכות מידע. הספר מעמיק יותר מקודמו ומעודכן בשינויים והתוספות שהתרחשו במשך השנים. הוא כולל פרקי לימוד, ציטוטי חוקים, תקנות וגילויי דעת, שאלות מנחות, שאלוני ביקורת ושאלות רב-ברירה, חלקן מתוך בחינות מועצת רואי חשבון ופתרונן. שתי יחידות הלימוד הראשונות מוקדשות לאפיון מערכות מידע ממוחשבות ולפירוט הגורמים המשתמשים בהם. בהמשך ניתן תיאור מקיף על מחזורי חיי

מערכת מידע, משלב הייזום דרך הפיתוח או הרכישה מגורמים חיצוניים, ועד הטמעתה בארגון. כאן "פזלו" הכותבים להיבטי הביקורת ולסיכונים הקיימים בכל שלב, וכך תרמו להבנה מדוע על רואי החשבון לדעת מהן תוכניות הגוף המבוקר להחלפת מערכת המידע ואלו צעדים עליהם לנקוט.

שתי היחידות הבאות עוסקות במערכת הכספית הבסיסית הקיימת בדרך כלל בארגון - הנהלת חשבונות ומלאי. ביחידות אלו מתמקדים הכותבים במבנה המערכות ובתוכןן, בשילוב הדרישות הנובעות מהוראות מס הכנסה לניהול ספרי חשבון ממוחשבים.

יחידות חמש ושש עוסקות באבטחת המידע. ביחידות אלו מצוי פירוט רב ומעמיק בדבר הסיכונים המרכזיים וכיצד אפשר להיערך כדי להתמודד בהם. כן שולבה בהן חקיקה רלוונטית: חוק הגנת הפרטיות, חוק החתימה האלקטרונית, חוק המחשבים ותקנים של מכון התקנים בתחומי אבטחת ובטחון מערכות מידע.

יחידות שבע ושמונה מתמקדות בביקורת עצמה: ניתוח והערכת הסיכונים, האיזונים, החשיפות והשלכותיהם על הביקורת, תכנון הביקורת וסקר הבקרה הפנימית, ההבדלים בין בקורות אימות ובדיקות מבססות, ראיות הביקורת והבקורות הפנימיות הקיימות במערכות המידע.

יחידות תשע ועשר עוסקות בטכניקות ביקורת באמצעות מחשב, באמצעותן יוכל המבקר לבדוק את מערכות המידע. לכל אורך הספר שזורה דוגמא הכוללת תהליך משלוח פריטי סחורה ותעודות משלוח ובעקבותיה חשבונות מס של הספק, דוגמא המתארת את טכניקות הביקורת באמצעות מחשב וכיצד נבדק תהליך זה בכל אחת מהטכניקות.

בשתי היחידות האחרונות מתוארת סביבת עבודה של מערכות-מיקרו מחשב, סביבת עבודה של מחשבים גדולים להם מערכות בסיסי נתונים, סביבת אינטרנט וסביבת סחר אלקטרוני.

מדובר בספר מאיר עיניים, המיועד לא רק לבעלי מקצוע ולמומחים בביקורת ממ"מ, אלא לכל מי שמתעניין בנושא, ומבקש לרכוש כלי ניתוח בביקורת על המערכות המשולבות בארגון.